

معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره»

اطلاعات درس: نظریه‌ها و مدل‌های ارزشیابی برنامه در آموزش پزشکی

گروه آموزشی ارائه دهنده درس: آموزش پزشکی
عنوان درس: نظریه‌ها و مدل‌های ارزشیابی برنامه در آموزش پزشکی
کد درس:
نوع و تعداد واحد: ۲ واحد نظری
نام مسؤل درس: دکتر عظیم میرزآزاده
پیش‌نیاز/هم‌زمان: ندارد
رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد یادگیری الکترونیکی

توصیف کلی درس (انتظار می‌رود مسؤل درس ضمن ارائه توضیحاتی کلی، بخش‌های مختلف محتوایی درس را در قالب یک یا دو بند، توصیف کند):

بدون ارزشیابی منظم و علمی نمی‌توان کیفیت، اثربخشی، کارایی و پایداری برنامه‌های آموزشی را تضمین کرد. ارزشیابی برنامه کمک می‌کند نقاط قوت حفظ شود، ضعف‌ها شناسایی و برطرف گردد، منابع بهینه مصرف شود و در نهایت یادگیری دانشجویان و کیفیت مراقبت‌های بهداشتی بهبود یابد. درس نظریه‌ها و مدل‌های ارزشیابی برنامه در آموزش پزشکی به دانشجویان کمک می‌کند تا مهارت‌های لازم برای ارزشیابی برنامه‌های آموزشی را کسب کنند. همچنین این درس به بررسی روش‌های مختلف ارزیابی فراگیر می‌پردازد و به دانشجویان کمک می‌کند تا با روش‌های نوین ارزیابی آشنا شوند و بتوانند درک عمیق‌تری از فرآیند طراحی آزمون‌ها کسب کنند.

اهداف کلی /

اهداف کلی / محورهای توان‌مندی:

هدف از این درس آشنایی با نظریه‌ها و مدل‌های ارزشیابی و کسب مهارت در انتخاب و اجرای ارزشیابی آموزشی است.

اهداف اختصاصی / زیرمحورهای هر توان‌مندی:

دانشجو باید در پایان دوره بتواند

۱. مفاهیم و اصطلاحات مهم حوزه سنجش، اندازه گیری و ارزشیابی آموزشی را توضیح دهد.
۲. درک صحیحی از اهمیت و نقش آزمون در یادگیری کسب نماید.
۳. ویژگی‌های مطلوب آزمون‌ها را توضیح دهد.
۴. انواع آزمون‌های رایج در علوم پزشکی را بداند.
۵. ویژگی‌های کمی سوال را محاسبه و تفسیر کند.
۶. پیش نیازهای یک ارزشیابی برنامه را تعیین کند.
۷. ورک شیت یک ارزشیابی ساده را تدوین کند.
۸. روش‌های مختلف گردآوری اطلاعات کمی و کیفی را بداند.
۹. چالش‌های مختلف اخلاقی و سیاسی پیش روی یک ارزشیابی را شناسایی کند و راهکارهای مناسبی برای مواجهه با آنها را پیشنهاد کند.
۱۰. بتواند ویژگی‌های یک گزارش ارزشیابی مناسب را تشریح کند.
۱۱. یک چارچوب کلی از استانداردهای حاکم بر ارزشیابی برنامه (metaevaluation) داشته و بتواند محورهای اصلی آن را توضیح دهد.
۱۲. در بحث‌های گروهی کلاس شرکت فعال داشته باشند.
۱۳. خود را ملزم به خودآموزی بدانند.

رویکرد آموزشی!

ترکیبی^۳

حضور

مجازی^۲

روش‌های یاددهی - یادگیری با عنایت به رویکرد آموزشی انتخاب شده:

رویکرد مجازی

کلاس وارونه

یادگیری مبتنی بر بازی دیجیتال

یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی

یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)

یادگیری اکتشافی هدایت شده

یادگیری مبتنی بر سناریوی متنی

یادگیری مبتنی بر مباحثه در فروم

سایر موارد (لطفاً نام ببرید) یادگیری مبتنی بر بازی، بحث در گروه کوچک،

رویکرد حضوری

سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)

1. Educational Approach

2. Virtual Approach

3. Blended Approach: Blended learning is an approach to education that combines online educational materials and opportunities for interaction online with traditional place-based classroom methods.

- بحث در گروه های کوچک
- ایفای نقش
- یادگیری اکتشافی هدایت شده
- یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- یادگیری مبتنی بر سناریو
- استفاده از دانشجویان در تدریس (تدریس توسط همتایان)
- یادگیری مبتنی بر بازی

تقویم درس:

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس
۱	ارائه اهداف کلی، توجیه دوره و ارائه طرح دوره	پرسش و پاسخ	مشارکت در بحث	دکتر الهه محمدی
۲	تاریخچه ارزشیابی و اصطلاحات و مفاهیم پایه	سخنرانی تعاملی	مشارکت در بحث	دکتر عظیم میرزازاده / دکتر الهه محمدی
۳	انواع ارزیابی (معیاری و هنجاری...)	سخنرانی تعاملی	مشارکت در بحث	دکتر الهه محمدی
۴	روایی و پایایی آزمون	سخنرانی تعاملی	انجام کار عملی و مشارکت در بحث	دکتر الهه محمدی
۵	تحلیل سوال و آزمون	کلاس وارونه	شرکت در کوئیز و مشارکت در بحث	دکتر الهه محمدی
۶	ویژگی های آزمون (نمره گذاری، حد نصاب، تاکسونومی)	سخنرانی تعاملی	انجام کار عملی و مشارکت در بحث	دکتر الهه محمدی
۷	آزمون های کتبی	سخنرانی تعاملی	انجام تکلیف و مشارکت در بحث	دکتر الهه محمدی
۸	آزمون آسکی و آزمون شفاهی	سخنرانی تعاملی به همراه مشاهده فیلم	مشارکت در بحث	دکتر الهه محمدی
۹	آزمون های مبتنی بر محل کار	سخنرانی تعاملی	انجام کار عملی و مشارکت در بحث	دکتر الهه محمدی
۱۰	طراحی پلان ارزشیابی	سخنرانی تعاملی	مشارکت در بحث	دکتر عظیم میرزازاده
۱۱	چالش های اخلاقی و سیاسی ارزشیابی برنامه و نحوه مواجهه با آنها	سخنرانی تعاملی	مشارکت در بحث	دکتر عظیم میرزازاده
۱۲	مروری بر روش های کمی و کیفی گردآوری، تجزیه و تحلیل اطلاعات	سخنرانی تعاملی	مشارکت در بحث	دکتر الهه محمدی
۱۳	ملاحظات مربوط به گزارش نتایج ارزشیابی و استانداردهای ارزشیابی	سخنرانی تعاملی	مشارکت در بحث	دکتر عظیم میرزازاده

جلسه	عنوان مبحث	روش تدریس	فعالیت‌های یادگیری / تکالیف دانشجو	نام مدرس
۱۴	رفع اشکال	-	-	دکتر عظیم میرزازاده/ دکتر الهه محمدی
۱۵	ارزشیابی	-	شرکت در آزمون	-

وظایف و انتظارات از دانشجو:

- انجام به موقع تکالیف
- شرکت در جلسات و بحث‌ها

روش ارزیابی دانشجو:

- ارزیابی تکوینی (Formative): ۲ نمره از نمره پایانی به حضور فعال فراگیران در جلسات حضوری و ۳ نمره به ارائه تکالیف و کوییز اختصاص دارد.
- ارزیابی تراکمی (Summative): ۱۵ نمره از نمره پایانی به امتحان کتبی پایانی اختصاص دارد.

منابع:

- John Goldie, *AMEE Education Guide no. 29: Evaluating educational programs*, Medical Teacher, Vol. 28, No. 3, 2006, pp. 210–224.
- Worthen BR. et al. Program evaluation: alternative approaches and practical guidelines. Longman; 1997.
- میرزازاده ع. راهنمای عملی ارزشیابی برنامه. مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه علوم پزشکی تهران. ۱۳۸۹
- جلیلی م. روش‌های ارزیابی فراگیر در آموزش علوم پزشکی. فرهنگستان علوم پزشکی. ۱۳۹۶